

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1994/2017
15.06.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Зоране Делибашић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Милорад Лапчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Владимир Илић, адвокат из ..., ради отклањања извора опасности, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж бр. 1724/17 од 20.04.2017. године, у седници већа одржаној дана 15.06.2018.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж бр. 1724/17 од 20.04.2017. године у првом, другом и трећем ставу изреке у делу који се односи на уклањање једног ораховог стабла.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж бр. 1724/17 од 20.04.2017. године у делу који се односи на уклањање два стабла шљиве и трошкове целокупног парничног поступка и предмет се враћа Апелационом суду у Нишу на поновно одлучивање о жалби против пресуде Основног суда у Куршумлији П бр. 388/2015 од 16.11.2016. године у том делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П бр. 388/2015 од 16.11.2016. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужени злоупотребио право својине тако што је одбио и није предузео никакве мере како засађено орахово стабло у дворишту туженог на к.п.бр. ... КО ..., које се налази у непосредној близини помоћног објекта тужиље на кп. бр. ... КО ... не поткресава, па гране ораха прелазе изнад помоћног објекта тужиље, оштећују кровни покривач и тако што два шљивова стабла која се налазе уз саму међну линију помоћног објекта тужиље, а на парцели туженог имају негативан утицај на објекат у дворишту својине тужиље, тако што корени систем делује на темељни зид помоћног објекта система и причињава штету, што је тужени дужан да призна. Другим ставом изреке наложено је туженом да уклони орахово стабло које се налази на к.п.бр. ... КО ..., удаљено 1,5 м од међне линије к.п.бр. ... КО ... и два шљивова стабла на самој међној линији ових парцела, као и да се убудуће уздржи од оваквог начина коришћења своје парцеле, према парцели тужиље. Трећим ставом изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да се наложи туженом да уклони два јасенова стабла која се налазе на удаљености од 25 цм од

међне линије странака. Четвртим ставом изреке наложено је туженом да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 77.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж бр. 1724/17 од 20.04.2017. године преиначена је пресуда Основног суда у Куршумлији П бр. 388/15 од 16.11.2016. године, у првом, другом и четвртм ставу изреке тако што је првим ставом изреке одбијен тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени злоупотребио право својине тако што је одбио и није предузео никакве мере како засађено орахово стабло у дворишту туженог на к.п.бр. ... КО ..., које се налази у непосредној близини помоћног објекта тужиље на к.п.бр. ... КО ... не поткресава, па гране ораха прелазе изнад помоћног објекта тужиље и оштећују кровни покривач, и тако што два шљивова стабла која се налазе уз саму међну линију поред помоћног објекта тужиље, а на парцели туженог имају негативан утицај на објекат у дворишту својине тужиље, тако што корени систем делује на темељ и зид помоћног објекта и причињава штету. Другим ставом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се уклони орахово стабло удаљено 1,5м од међних линија странака и два шљивова стабла на самој међној линији к.п.бр. ... према к.п.бр. ... КО ... и да се тужени убудуће уздржи од оваковог начина коришћења своје к.п. бр. ... КО ..., према парцели тужиље. Трећим ставом изреке наложено је тужиљи да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 65.450,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другостепеном поступку, тужиља је благовремено изјавила ревизију позивајући се на одредбе члана на 403. став 2. тачка 2. и 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...55/14) ЗПП.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју другостепени суд пази по службеној дужности, а ревидент на друге повреде поступка не указује.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде, странке су власници парцела које се граниче. Тужени је власник к.п. бр. ..., а тужиља ..., обе у КО На парцели туженог, на удаљености од 1,5 м од међне линије према парцели тужиље налази се орахово стабло старости 20 година и већи део грана надмашује ваздушни простор тужиље и долази у контакт са кровним покривачем помоћног објекта тужиље. Вештачењем преко вештака грађевинске струке у поступку обезбеђења доказа у предмету РЗ бр. ... утврђено је да на темељу и зиду помоћног објекта тужиље, као и због изразлих грана ораховог стабла постоје оштећења. Што се тиче орахових грана оштећења постоје на носећем делу дрвне конструкције и кровног покривача на објекту тужиље, а ради спречавања даљег оштећења крова

помоћног објекта неопходно је да се уклоне све гране ораховог стабла које се налазе изнад крова објекта и ограде између две парцеле. Вештачењем преко вештака пољопривредне струке утврђено је да орахово стабло не треба уклањати, већ је потребно уклонити три скелетне гране које надмашују ваздушни простор парцеле тужиле. Што се тиче два стабла шљиве утврђено је да се налазе на самој међној линији што онемогућава власника суседне парцеле да поштујући правила међуредног растојања несметано на својој парцели нешто засади или засеје, због чега је неопходно ова стабла уклонити.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредбе члана 5. Закона о основама својинскоправних односа – ЗОСПО и члана 156. Закона о облигационим односима – ЗОО усвојио тужбени захтев закључивши да је тужила доказала да постоји такав извор опасности од кога прети знатнија штета њеном објекту, због чега је усвојио тужбени захтев, закључивши да је неопходно уклонити узрок штете и спречити даљи настанак штете.

Другостепени суд није прихватио правни закључак првостепеног суда, већ је позивајући се на правна правила из параграфа 282 Српско грађанског законика који се примењује на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ“ број 84/46) закључио да се у конкретном случају ради о суседском праву које тужилу као власника парцеле овлашћују да посече како орахово грање, тако и жиле два стабла шљиве и тако уклони узрок настанка штете и спречи даљи настанак штете.

Према правним правилима из параграфа 282 СГЗ онога је воћка или дрво, на чијој је земљи стабло, ма се жиле и у туђу земљу пустиле, или гране надвиле. Само је сваки власник жиле туђег дрвета у својој земљи посећи, и гране над своју земљу наведене скресати. Дрво, којег стабла на међама стоји, јест опште, чије су међе.

Примењујући наведено материјално право на утврђено чињенично стање у правноснажном завршеном поступку када је у питању уклањање стабла ораха, правилно је другостепени суд применио материјално право када је првостепену пресуду у овом делу преиначио и тужбени захтев одбио јер из правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања несумњиво произлази да није неопходно уклонити цело орахово стабло како се тужбом тражи, већ само гране које надвисују парцелу тужиле и причињавају штету. Сагласно правним правилима из параграфа 282 СГЗ ове радње овлашћена је да учини тужила, било сама, било преко трећег лица, што је тужени дужан трпети.

С обзиром на изложено, како се наводима ревизије правилна примена материјалног права о овом тужбеном захтеву не доводи у сумњу, те како тужила није доставила другачије примере добре праксе који би захтевали уједначавање судске праксе или ново тумачење права у општем интересу или равноправности грађана, Врховни касациони суд је одбио као неосновану ревизију тужиле у овом

делу и применом члана 414. ЗПП донео одлуку као у првом ставу изреке ове пресуде.

Основани су ревизијски наводи тужиље да је побијана пресуда у делу одлуке о захтеву за уклањање два стабла шљиве за сада, због погрешне примене материјалног права заснована на непотпуно утврђеном чињеничном стању, због чега нема услова за преиначење пресуде у том делу, па је из тог разлога морала би бити укинута и враћена другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку, које је другостепени суд прихватио као потпуно и правилно, два шљивова стабла треба уклонити (то је утврђено вештачењем преко вештака пољопривредне струке) па иако у поступку није било спорно да тужиља на својој парцели има засађен виноград, другостепени суд је применом правила о терету доказивања садржаном у члану 223. ЗПП закључио да тужиља није доказала да стабла шљиве утичу на засад винограда.

Стога је потребно да у наставку поступка другостепени суд поново испита правилност и законитост првостепене пресуде у овом делу, по жалби туженог, при чему ће имати у виду да је остало нејасно да ли жиле два стабла шљиве и њихове гране прелазе у двориште тужиље и проузрокују штету и у чему се она конкретно састоји.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 416. ЗПП донео одлуку као у изреци пресуде у другом ставу.

На основу члана 165. став 3. ЗПП, укинута је и одлука о трошковима поступка, јер зависи од коначног исхода спора.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић